

Asia: VN/4165/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä ja maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomionne rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä annettavasta laista.

Liikenne- ja viestintävirasto kiittää mahdollisuudesta lausua ehdotuksesta.

Liikenne- ja viestintävirasto kannattaa yhtenäisen valtakunnallisen rakennetun ympäristön tietojärjestelmän perustamista. Järjestelmä on tarpeellinen ja edistää luotettavaa ja ajantasaista tiedonsaantia alueidenkäyttöpäätöksiin liittyvissä asioissa. Tietojärjestelmän perustamisen, ylläpidon ja kehittämisen keskittäminen yhden valtakunnallisen toimijan eli Suomen ympäristökeskuksen vastuulle on myös kannatettavaa.

Liikenne- ja viestintäviraston vastuulla on liikennejärjestelmän strategisen kokonaiskuvan eli liikennejärjestelmäanalyysin rakentaminen. Traficomien näkemyksen mukaan rakennetun ympäristön tietojärjestelmä hyödyttää myös liikennejärjestelmäsuunnittelun tietotarpeita. Se on siten todennäköisesti tärkeä tietopohja myös liikennejärjestelmäanalyysille, koska kestävä liikennejärjestelmän kehittäminen kytkeytyy tiiviisti alueidenkäytön kehitykseen.

Yleiset huomionne maankäyttö- ja rakennuslakiin esitetyistä muutoksista.

-

Yleiset huomionne koko esitysluonnoksesta.

Yhteisrekisterinpitäjyydestä laadittava sopimus kolmen eri tahon kesken vaatinee tarkan gap-analyysin nykyisin ja tulevaisuudessa käsiteltävistä henkilötiedoista ja vastuutuksista. Tällaisen sopimuksen päivitystarpeet voivat olla nopeasyklisiä.

Esitysluonnoksessa mainitaan henkilötietojen anonymisointitekniikat, joiden avulla henkilötiedoista muodostetaan ns. aggregoitua dataa (mm. tilastointia varten). Tässä yhteydessä esitysluonnos ei kuitenkaan tarkemmin huomioi anonymisoinnin olevan prosessina henkilötietojen käsittelyä GDPR:n mukaisesti, jolloin tässä voi olla ymmärrysaukko henkilötiedoista avoimeksi dataksi siirtymisen välillä - tämä siirtymävaihe on myös henkilötietojen käsittelyä, josta tulee sopia.

Esitysluonnoksessa on kuvattu, ettei henkilötietoja ja TLIV-tason tietoa viedä kansainvälisiin pilvipalveluihin. Tässä huomiona edellä mainittu anonymisointitekniologia, joka ei myöskään voi tällä analogialla sijaita pilvessä.

Esitysluonnoksen sivulla 61 on mahdollisesti virhe: "Laissa säädettäisiin rakennetun ympäristön tietojen tallentamisesta viranomaisen ylläpitämään rakennetun ympäristön tietojärjestelmään. Tallennetut tiedot sisältäisivät myös henkilötietoa ja voisivat sisältää jopa erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia henkilötietoja ... // Tietojärjestelmään ei tallennettaisi erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia. // Rakennustietojen yhteydessä voi ilmetä tietoja, jotka voivat joissakin tapauksissa ilmaista samalla henkilön potilastietoja." Kohta jättää epäselväksi, tallennettaisiinko tähän kehitteillä olevaan järjestelmään erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja vai ei. Lisäksi ei ole kuvattu sitä, että jos käsiteltäisiin, millä artikla 9 poikkeuksella? Tämä voi olla vielä mietintävaiheessa ja riippua käsiteltävästä tiedosta.

Projektissa puhutaan yhdestä tietojärjestelmästä. Henkilötietojen käsittelyn osalta henkilötietojen jakaminen erilaisiin laatikoihin pseudonymisoinnin taakse voisi vähentää riskejä, erityisesti jos tarpeena on käsitellä myös arkaluonteisia henkilötietoja.

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä annettava laki

Ovatko ehdotetun lain 5 §:ssä mainitut alueidenkäytöstä tallennettavat tiedot mielestänne kattavat?

-

Huomionne ehdotetun lain 13 §:ssä mainituista julkisessa tietopalvelussa jaettavista tiedoista.

-

Huomionne ehdotetun lain 14 §:n perusteella muulle kuin viranomaiselle teknisen rajapinnan avulla luovutettavista tiedoista (luonnos valtioneuvoston asetuksesta).

-

Muut huomiot

Huomionne koko esitysluonnoksen vaikutusarvioinneista.

-

Muut mahdolliset huomionne esitysluonnoksesta?

-

Saarimäki Jarkko
Liikenne- ja viestintävirasto

Larsén Fanny
Liikenne- ja viestintävirasto